

Preprocesor jazyka C -

- makro procesor (lexikálně-syntaktický analyzátor), který zpracovává zdrojový text programu ještě před překladačem
- příkazy preprocesoru jsou součástí ZK, vždy na samostatné řádce, začínají znakem #
- při preprocessingu se řádky s příkazy preprocesoru odstraní; výsledkem předzpracování musí být platný program v C
- po rozvinutí makra preprocesoru se ve výsledném programu už nesmí vyskytovat žádné příkazy preprocesoru:

```
#define INCLUDEMATH #include <math.h>  
INCLUDEMATH
```

rozvinutím makra INCLUDEMATH vznikne další příkaz preprocesoru, který se ale předá překladači, který ho nezná

Lexikální konvence preprocesoru

- nepřekládá ZK, ale rozděluje ho na atomy
- nevejde-li se makro na jeden řádek, je možné pokračovat na dalším po ukončení předchozího řádku zpět. lomítkem

```
#define err(flag, msg) if (flag) \  
    printf(msg)
```

- **POZOR:** řádek následující po řádku, který končí \, se nikdy nepovažuje za řádek preprocesoru, i když začíná #

```
#define BACKSLASH \  
#define ASTERISK *
```

tuto definici preprocesor
ignoruje

Definice a nahrazení - #define

- ve zdrojovém textu C nahradí výskyt identifikátoru makra tělem makra

```
#define sum(x, y) x+y
```

```
...
```

```
i = sum(5, a * b);
```

preprocesor zajistí
rozvinutí makra na
`i = 5 + a * b;`

- preprocesor **neidentifikuje** **klíčová slova** jazyka C, takže je možné makro pojmenovat stejně, jako klíčové slovo C, ale to je **nebezpečné a hloupé** (špatný prog styl)

```
#define ITEM_SIZE 0x100
```

```
#define BUFFER_SIZE (256*ITEM_SIZE)
```

```
#define QUITMSG "Konec...\n"
```


Obvyklé chyby a problémy s #define

```
#define WIDTH = 640  
#define HEIGHT 480;  
...  
size_x = WIDTH;  
msize = HEIGHT * 8;
```

preprocesor zajistí
rozvinutí makra na
`size_x = = 640;`

preprocesor zajistí
rozvinutí makra na
`msize = 480; * 8;`

- **pozor na středníky** za definicí těla makra
- nekládat **žádné znaky navíc**, za jménem následuje za mezerou okamžitě definice těla makra
- **mezera** slouží jako oddělovač - nespolehejte na syntaktickou analýzu preprocesoru a nekládejte mezery do definice těla, příp. identifikátoru makra

Definice makra s parametry

- obecně `#define ident(ident1, ident2, ... , \ identN) posloupnost-atomů`

```
#define add(x, y) ((x) + (y))
```

```
...
```

```
return add(a + 3, b);
```

závorky nejsou nutné, ale jsou **vhodné** - zajišťují dodržení priority operátorů

```
#define getchar() getc(stdin)
```

```
...
```

```
while ((c = getchar() != EOF) {...})
```

- makro může mít **nulový počet** p-metrů, v tom případě musí i při volání být seznam p-metrů prázdný

"Rekurze" makra

- makra, která se objeví ve svém vlastním rozvoji, se v ANSI C **znovu nerozvíjejí**
- lze definovat novou funkci pomocí původní definice

```
#define sqrt(x) ((x) < 0 ? \  
    sqrt(-x) : sqrt(x))
```

- starší preprocesory tuto "rekurzi" nedokážou detekovat a zacyklí se

```
#define plus(x, y) add(y, x)  
#define add(x, y) ((x) + (y))
```

**v pořádku -
makra se neroz-
víjejí v definici
jiného makra**

Příklad makra s parametry

```
#define step(v,l,h) \
    for ((v) = (l); (v) <= (h); (v)++)

int main() {
    int i;

    step(i, 1, 20)
        printf("%2d %6d\n", i, i * i);

    return 0;
}
```

- zdánlivé nadsazení závorek zajišťuje správnou interpretaci komplexních parametrů makra (např. položek struktur)

Předdefinovaná makra v ANSI C

<code>__LINE__</code>	číslo právě zpracovávaného řádku programu (desítková celočíselná konstanta)
<code>__FILE__</code>	jméno právě zpracovávaného souboru (řetězcová konstanta)
<code>__DATE__</code>	aktuální kalendářní datum (řetězcová konstanta tvaru <i>mm dd yyyy</i>)
<code>__TIME__</code>	čas překladače (řetězcová konstanta tvaru <i>hh:mm:ss</i>)
<code>__STDC__</code>	má hodnotu 1 \Leftrightarrow překladač ANSI C

```
if (n != m)
    printf("Chyba na radku %d v souboru %s\n",
        __LINE__, __FILE__);
```


Zrušení makra - příkaz **#undef**

- definice makra se ruší příkazem **#undef** *<jméno>*
- lze zrušit i makro, které nebylo nadefinováno

```
#define madd(a,b) ((a)+(b))

int main() {
    int i = 3, j = 5, k, l;

    k = madd(i, j);
#undef madd
    l = madd(i, j); /* chyba */

    return 0;
}
```


Převod atomů na řetězce - operátor

- pouze ANSI, starší preprocesory operátor # neznají

```
#define test(a,b) \  
    printf(#a "<" #b ": %d\n", (a) < (b))  
  
int main() {  
    test(-5, 5);  
    return 0;  
}
```

`printf("-5<5: %d\n", (-5)<(5));`

- každá posloupnost prázdných znaků v rozvoji formálního parametru se nahradí jednou mezerou
- každému znaku \ a " se **předřadí zpětné lomítko**, aby se zachoval jejich význam v řetězci

Spojování atomů v rozvoji maker - operátor

- pouze ANSI, starší preprocesory operátor ## neznají

```
#define var(i) var ## i  
...  
var(1) = var(2);
```

var1 = var2;

- užitečný nástroj, ale **používat s rozumem**
- častá nutnost použití tohoto operátoru naznačuje nevhodné řešení problému

Vkládání souborů - příkaz **#include**

```
#include <stdio.h>
#include "mylib.h"
#include "ext/mylib.h"
```

Win: lomítko může být \ i /
UNIX: jen /

- je-li jméno vkládaného souboru uzavřeno v <...>, hledá se v instalaci překladače
- je-li v "...", pak se prohledává aktuální adresář (kde je ZK)
- vkládaný soubor může sám obsahovat **#include** - min. garantovaná povolená hloubka vnoření (ANSI C) je **6**

Podmíněný překlad -

preproc2.c

```
int main() {  
    printf("Environment: ");  
#ifdef WIN32  
    printf("Win32\n");  
#elif UNIX  
    printf("UNIX\n");  
#elif VAX  
    printf("VAX\n");  
#else  
    printf("Unknown...\n");  
#endif  
    return 0;  
}
```

... použití #elif
v kombinaci
s #ifdef
funguje, ale není
to úplně čisté

```
C:\>c1 -DWIN32 preproc2.c
```


Příkazy **#if** a **#endif**

```
#if 1<<16  
...  
#endif
```

konstantní výraz preprocesoru
(vzhledem k tomu, že preprocesor neprovádí komplexní syntaktickou analýzu, **téměř nic nevyhovuje**)

- tento kód **nesprávně** testuje, zda je `int` větší než 16 bitů, ve skutečnosti ale preprocesor pracuje vždy pouze s typem `long` nebo `unsigned long` podle znaménka operandu
- KVP jen celočíselné konstanty, znakové konstanty a spec. operátor `defined` (ANSI C)

Příkazy **#elif** a **#else** a operátor **defined**

```
...  
#if defined(WIN32)  
    printf("Win32\n");  
#elif defined(UNIX)  
    printf("UNIX\n");  
#else  
    printf("Unknown\n");  
#endif  
...
```

- silnější nástroj, než prostý `#ifdef` nebo `#ifndef`
- umožňuje budovat složité výrazy

```
#if defined(WIN32) && !defined(UNIX)  
...  
#endif
```


Příkaz #pragma

- novinka v ANSI C, slouží k přidávání nových funkcí preprocesoru nebo k **předávání informací překladači** (závisí na implementaci)
- příkaz #pragma je **silně závislý** na p-formě a implementaci
=> **používat podmíněně**

```
#if defined(VAX) && defined(__STDC__)\n#pragma builtin(abs), inline(myfunc)\n#endif
```

- neexistuje dohoda o standardních tvarech, lze nalézt v dokumentaci k překladači

align, pack
rom
optimize
check stack

extend
small, medium, large
debug
inline

ukázka některých tvarů
v současných překladačích

Příkaz #error

- novinka v ANSI C, umožňuje **zachytit nesrovnalosti** např. při překladu řízeném skripty

```
#if defined(WIN32) && defined(UNIX)
#error "Chyba v Makefile!"
#endif
```

```
#include "sizes.h"
...
#if (SIZE % 256) != 0
#error "SIZE musí být násobek 256"
#endif
```